

Myndighet
Statens energimyndighet

Diarienummer
2013-005729

Rubrik
Föreskrifter om inblandning av biodrivmedel i bensin och diesel.

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Energimyndigheten har skrivit föreskrifter angående inblandning av biodrivmedel i bensin och diesel. Den bakomliggande lagstiftningen ges genom lag (2013:984) om kvotplikt för biodrivmedel. Till lagen finns även en förordning som vid dessa föreskrifters remittering enbart finns i utkastform (bilagerad till föreskriften).

Vad innebär kvotpliktssystemet?

Kvotpliktslagen innebär i korthet att den som är kvotskyldig ska se till att en viss andel av kvotpliktig volym bensin och diesel utgörs av biodrivmedel. Kvotplikten omfattar all bensin och diesel för vilket skattskyldighet har inträtt under ett kalenderår. Bensin och diesel definieras som ett bränsle avsett för motordrift och som omfattas av ett antal så kallade KN-nummer¹. Kvotskyldiga är de företag som är skattskyldiga för sådan bensin och diesel.

Inblandning av biodrivmedel i bensin ska vid lagens ikraftträdande vara 4,8 volymprocent, men höjs den 1 maj 2015 till 7 volymprocent. Inblandning av biodrivmedel i diesel ska vara minst 9,5 volymprocent. Minst 3,5 volymprocentenheter av dessa ska utgöras av särskilt anvisade biodrivmedel, vilket innebär biodrivmedel producerade från avfall, restprodukter, cellulosa eller lignocellulosa.

Kvotskyldiga ska årligen till Energimyndigheten redovisa hur kvotplikten har uppfyllts. Om andelen biodrivmedel i bensin eller diesel underskrider föreskriven kvot ska den kvotskyldige betala en kvotpliktsavgift.

Endast biodrivmedel som uppfyller hållbarhetskriterierna i hållbarhetslagen får användas för uppfyllande av kvotplikten. Det innebär att den kvotskyldige behöver ett giltigt hållbarhetsbesked som omfattar de biodrivmedel som används för uppfyllande av kvotplikten.

I budgetpropositionen för år 2014 finns en konsekvensanalys av kvotpliktslagen.²

Vad reglerar Energimyndighetens föreskrifter?

¹ Kombinerade nomenklaturen (KN-nr) är tullunionens tulltaxe- och statistiknomenklatur och används för att identifiera varor inom bland annat skatteregelverket.

² Proposition 2013/2013:1, avsnitt 6.19.15, s. 428 ff.

Energimyndighetens föreskrifter reglerar endast hur uppgifterna som krävs för uppfyllande av lagen ska redovisas in till myndigheten. Redovisning är tänkt att ske i samverkan med rapportering enligt två andra lagar som Energimyndigheten är tillsynsmyndighet över, drivmedelslagen (2011:319) och lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen. De uppgifter som ska redovisas enligt kvotpliktslagen överensstämmer till stor del med de uppgifter som ska lämnas enligt de två nämnda lagarna och myndigheten har tagit fram en gemensam rapporteringsmall för dessa som är tänkt att anpassas för att även inkludera kvotpliktslagens behov.

Energimyndigheten har ett bemyndigande att föreskriva om så kallade särskilt anvisade biodrivmedel. Myndigheten har dock inte föreslagit några sådana föreskrifter utan hanterar den frågan i vägledningsform.

Sammantaget innebär Energimyndighetens föreskrifter förtydliganden av vilka uppgifter som ska lämnas i enlighet med det krav på redovisning som följer av kvotpliktsförordningen. Myndigheten anser inte att föreskrifterna innebär mer än försumbara ökade kostnader för de företag som omfattas, eftersom uppgifterna redan ska rapporteras i enlighet med ovan nämnda lagar. Ett antal företag som i nuläget inte omfattas av båda nämnda lagar kommer dock få en viss ökad administrativ börda.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Vad händer om någon reglering inte kommer till stånd?

Bakgrunden till vilka effekterna blir om lagstiftningen inte kommer till stånd beskrivs i konsekvensanalysen för kvotpliktslagen. Nedan beskrivs därför endast effekterna av myndighetens föreskrifter.

Även om merparten av de uppgifter som krävs vid redovisning enligt kvotpliktslagen redan redovisas av företagen enligt hållbarhetslagen och drivmedelslagen är det ett antal uppgifter som är särskilda för redovisning enligt kvotpliktslagen. Det gäller särskilt att företaget behöver koppla mängder biodrivmedel till mängder bensen och diesel, samt redovisa vilka mängder biodrivmedel som uppfyller definitionen på särskilt anvisade biodrivmedel. Det hade alltså inte räckt med endast de uppgifter som begärs in enligt hållbarhetslagen och drivmedelslagen. Dessutom bedöms kvotplikten omfatta aktörer som idag inte omfattas av rapporteringsskyldighet enligt drivmedelslagen.

De uppgifter som ska lämnas in till Energimyndigheten används för att beräkna om kvotplikten är uppfylld. Då en icke uppfylld kvotplikt innebär att företaget tvingas att betala en kvotpliktsavgift är det av mycket stor vikt att det finns säkerhet hos de kvotskyldiga om vilka uppgifter som ska redovisas. Detta bör därför regleras i föreskrifter, och inte i exempelvis vägledningsform. Däremot lämpar sig detaljerade instruktioner till hur uppgifterna ska skickas in till myndigheten bäst i vägledning och information på myndighetens webbplats.

Energimyndigheten har valt att lägga inrapportering så att den tidsmässigt sammanfaller med rapportering enligt drivmedelslagen och hållbarhetslagen. Detta för att möjliggöra för en samrapportering av de tre lagarna då merparten av uppgifterna ska redovisas enligt mer än en lag, och därför bara behöver tas in en gång i en gemensam mall – vilket är Energimyndighetens avsikt. Ett alternativ hade varit att ha en separat rapportering enligt kvotpliktslagen vilket lett till en större administrativ börda för företag än om uppgifterna samrapporteras.

Alternativet att föreskriva om särskilt anvisade biodrivmedel

Energimyndigheten har valt att inte föreskriva om särskilt anvisade biodrivmedel, trots att detta ingår i bemyndigandet myndigheten fått i förslag till kvotpliktsförordning. Energimyndigheten kommer istället att informera om vad särskilt anvisade biodrivmedel är i vägledningsform. Det framgår också av förslag till kvotpliktsförordning att samma betydelse och tillämpning för avfall och restprodukter som i hållbarhetslagen ska gälla vid bedömning av huruvida biodrivmedel utgör biodrivmedel producerade av avfall eller restprodukter i kvotpliktsregelverket. Energimyndigheten har skrivit en vägledning enligt hållbarhetslagen som även blir tillämpbar för kvotpliktslagen i denna fråga.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

De företag som direkt berörs av kvotpliktslagen är företag som är skattskyldiga för bensin och diesel för användande i motorer. I praktiken kan detta innefatta både leverantörer av drivmedel och användare av drivmedel, beroende på hur företagen har valt att hantera drivmedel enligt lagen om skatt på energi. Detta innebär att företag med stor omsättning och mycket personal omfattas av samma regler som små företag med en eller ett par anställda. Inga undantag för mindre företag har införts i lagstiftningen. Små aktörer kan dock välja att hantera drivmedel på ett sådant sätt att man undviker att bli kvotskyldig genom att köpa redan beskattat bränsle från leverantören. Då blir en tidigare aktör i leverantörskedjan kvotskyldig.

En första uppskattning av antalet kvotskyldiga, som årligen kommer behöva rapportera till Energimyndigheten bedöms vara upp till cirka 150 företag. Av dessa är ett 30-tal leverantörer av bensin och/eller diesel medan övriga är yrkesmässiga användare av framförallt diesel. Storleken på företagen varierar betydligt mellan ett fåtal stora drivmedelsleverantörer med mer än 1000 anställda, ned till mer lokala drivmedelsleverantörer med ett fåtal anställda. Ännu större variation i storlek gäller för de som blir kvotskyldiga genom att använda drivmedel, men merparten är mellanstora eller stora industri- eller transportföretag. Som tidigare nämnts kan mindre företag undvika att bli kvotskyldiga genom att köpa beskattat bränsle från sin leverantör. Detta bedöms komma att utnyttjas av ett relativt stort antal av de minsta kvotskyldiga företagen, vilket gör att antalet kvotskyldiga kan komma att bli mindre än uppskattningen ovan.

Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Energimyndigheten föreskriver endast om vilka uppgifter som ska lämnas, medan själva kravet på uppgiftslämnande följer av kvotpliktslagen.

Myndigheten avser att samordna uppgiftslämnandet enligt kvotpliktslagen med den rapportering som redan i nuläget sker enligt drivmedelslagen och hållbarhetslagen. Myndigheten har tagit fram en rapporteringsmall som är gemensam för nämnda lagar. De uppgifter som myndigheten föreskriver om ska lämnas inom kvotplikten ska även lämnas enligt de två tidigare nämnda lagarna. Dock med undantag för att särskilt anvisade biodrivmedel är ett specifikt begrepp för kvotplikten. Företaget kommer också att behöva koppla uppgifter på ett visst sätt i mallen för att redovisa kvotplikten korrekt. Energimyndigheten bedömer att de extra moment som kvotplikten inför i rapporteringen utgör en mycket begränsad insats för företaget med en försumbar kostnad.

Ett antal företag kommer genom kvotpliktslagen att bli rapporteringsskyldiga enligt hållbarhetslagen trots att de inte tidigare varit det, eftersom de som kvotskyldiga måste blanda in biodrivmedel i bensin och diesel. Kvotpliktslagen kommer därför *indirekt* att innebära en ökad administrativ kostnad för dessa företag genom att de då även måste rapportera enligt hållbarhetslagen med tillhörande föreskrifter. Detta är dock inte en följd av kvotpliktsföreskrifterna, utan en indirekt effekt av kvotpliktslagen.

Energimyndigheten bedömer utifrån detta att myndighetens föreskrifter inte innebär någon, eller mycket begränsad ytterligare administrativ börda för de berörda företagen.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Kvotplikt för biodrivmedel är inte följden av krav på implementering av EU-direktiv eller anpassning till EU-förordning, utan ett regelverk som Riksdagen beslutat om. I förnybartdirektivet³ anges dock att kvotplikt kan vara ett sätt för medlemsstaterna att öka andelen förnybart i transportsektorn. För mer information om hur kvotpliktslagen förhåller sig till EU-rätten hänvisas till konsekvensanalysen för kvotpliktslagen.

Energimyndighetens föreskrifter utgör inte en teknisk föreskrift

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster är medlemsstaterna skyldiga att anmäla förslag till tekniska standarder och föreskrifter till kommissionen.

³ Direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG

Energimyndighetens föreskrifter reglerar endast *vilka uppgifter* som ska lämnas av de kvotskyldiga vid rapportering till myndigheten, och inte några ytterligare krav. Föreskriften saknar därför samband med handeln med drivmedel. Energimyndigheten bedömer därför att föreskrifterna inte utgör sådana tekniska föreskrifter som ska anmälas enligt direktivet eftersom de inte utgörs av eller hänvisar till tekniska specifikationer och kraven i föreskrifterna inte kan anses på ett väsentligt sätt påverka varors sammansättning, natur eller saluföringen av dem.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

I det fall det kommer bli aktuellt med introduktion av E10 (bensin med mellan 5 och 10 vol-% etanol) på den svenska marknaden till följd av kvotplikt för bensin bedöms det behövas särskilda informationsinsatser. Det är dock inte aktuellt i ett inledande skede av regelverkets införande. Vissa företag kan behöva tid på sig att anpassa viss utrustning för att kunna uppnå lagens krav på inblandning av biodrivmedel i bensin. Riksdagen har i lagen tagit höjd för denna anpassning av utrustning och valt att låta kvoten för bensin ligga på en nivå som är lika dagens inblandning och först höja nivån för 2015. Det kan dock bli knappt om tid då antalet företag som kan utföra de aktuella arbetena är begränsade.

Vissa företag som idag levererar eller använder dieselbränsle som normalt inte innehåller något biodrivmedel kan också behöva tid på sig för att anpassa sig till de nya förutsättningar som kvotplikten innebär. Det berör exempelvis företag inom sjöfarten. Energimyndigheten har inte möjlighet att ytterligare ta hänsyn till detta i arbetet med föreskrifter då det inte finns någon möjlighet till undantag eller senareläggning av lagens krav.

Det är kort tid från det att lagen antogs till dess att den kommer att börja gälla. Energimyndigheten har redan innan lagstiftningen antogs informerat om förslaget till lagstiftning, bland annat genom en informationsträff för företag. Energimyndigheten arbetar även aktivt med att sprida information om lagstiftningen på myndighetens webbplats. Energimyndigheten har genom andra lagstiftningar redan kontaktytor till företagen som till stor grad berörs av lagstiftningen och kan på så sätt nå de berörda med riktad information. Detta kommer att utnyttjas i samband med remitteringen av föreskrifter och vid i kraftträdande av lagstiftningen.

Informationsbehovet förväntas täckas av information på Energimyndighetens webbplats samt genom riktad information till de berörda. Reglerna bör inte vara allt för komplicerade att sätta sig in i varför särskilda informationsmöten utöver det sagda inte bedöms nödvändigt i någon större utsträckning.

B Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

- (X) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt B.
- () Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt B.

C Samråd

Energimyndigheten har i arbetet med föreskrifterna haft ett flertal samråd med företrädare från både myndigheter och företrädare för de kvotpliktiga.

I samband med i kraftträdandet av kvotpliktslagen sker också ett antal förändringar i lagen om skatt på energi som kommer att påverka samma aktörer som berörs av kvotpliktslagen. Energimyndigheten har ett nära samarbete med Skatteverket och har i ett tidigt skede tillsammans informerat branschen på en informationsdag där över 80 företagsrepresentanter deltog. Föreskrifterna diskuterades översiktligt och förutsättningslöst. Myndigheten fick vid detta inledande möte framförallt möjlighet att svara på frågor från företagen. Ett avstämningsmöte har även genomförts med branschorganisationen SPBI (Svenska petroleum- och biodrivmedelsinstitutet). Kontakter har också tagits med bland annat Tullverket.

D Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Andreas Kannesten, jurist, Energimyndigheten